

OBSAH ZPRAVODAJ 2022 / 4

**Bilance činnosti výboru
ČSARIM 2019–2022**

s. 3

**Časopis Anesteziologie
a intenzivní medicína**

**Přecházíme na on-line
formát**

s. 8

**Informace z Etické
komise MZ**

s. 9

XXIX. kongres ČSARIM

5.–7. 10. 2023
Praha

s. 6

**Sborníky z Konference
AKUTNĚ.CZ**

s. 10

**Národní informační
systém anesteziologické
péče**

s. 9

Symposia ČSARIM

s. 11

**Sborníky z Kongresu
ČSARIM 2022**

s. 7

Indikátory kvality

s. 9

Různé

s. 12

České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny

Vážení členové ČSARIM, kolegyně a kolegové,

zasíláme další vydání Zpravodaje ČSARIM. V těchto dnech (16. 12. 2022) končí období, kdy můžeme volit své zástupce do nového výboru ČSARIM na období 2023-2026. Dovolte mi proto úvodem znovu požádat všechny členy ČSARIM, kteří ještě nehlasovali, aby tak učinili. Každý jednotlivý hlas má význam a umožňuje (z)formovat výbor z těch, kteří mají naši důvěru v zastupování profesních zájmů, kteří mají zkušenosti i odvahu měnit vše, co považujeme z pohledu rozvoje oboru a postavení naší komunity za správné nebo nutné a kteří budou vnímat roli člena výboru jako službu odborné komunitě a jsou ochotni věnovat to nejcennější – svůj čas.

Blíží se Vánoce a začátek nového roku. Dovolte mi, abych vám jménem svým a celého výboru ČSARIM 2019-2022 popřál pohodové prožití Vánoc a v nadcházejícím roce 2023 (kromě pevného zdraví pro vás a vaše blízké) naplnění profesních ambic a osobních tužeb. A pokud budete mít o vánočních svátcích službu, tak co nejméně práce, hlavně v čase mezi 1:00-4:00.

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM, FESAIC
předseda výboru ČSARIM 2019 - 2022
14. 12. 2022

Bilance činnosti výboru ČSARIM 2019–2022

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

Konec volebního období výboru by měl být vždy spojen s rámcovým shrnutím toho, co se za 4 roky jeho mandátu povedlo a co nikoliv. Proto mi dovoluji inventuru práce výboru ČSARIM za období 2019-2022. Práce výboru byla po více než polovinu mandátu zásadně ovlivněna existencí pandemie covid-19, rolí našeho oboru v organizaci a poskytování zdravotní péče v předemné době a souvisejícími dopady na jednotlivce, kolektivy a systém zdravotní péče. Bez jakékoliv nadsázky a v plném slova smyslu to bylo období, které v historii české medicíny, zdravotnictví a našeho oboru nemá obdobu – jak rozsahem a povahou zátěže, tak odbornými, etickými, ale i celospolečenskými aspekty epidemie. Dopad na rozběhlé aktivity a projekty ČSARIM byl jednoznačný – útlum nebo odložení řady zamýšlených či již zahájených projektů, ke kterým jsme se vraceli až postupně, jak polevovala zátěž zdravotnických zařízení a vytížení členů výboru. Přesto nelze vnímat období covid-19 ani z pohledu činnosti výboru jako nevyužitě a promarněné, podle mého názoru spíše naopak. Řada členů výboru byla významně angažována v organizaci a řízení vyhlášené pandemie covid-19 na úrovni státní správy nebo krajů. Jejich práce v rolích koordinátorů intenzivní péče a v pandemii vybudovaný respekt těchto osobností výrazně posílil (a nadále posiluje) vyjednávací pozici oboru pro prosazování profesních zájmů na úrovni Ministerstva zdravotnictví (MZ), plátců péče, Poslanecké sněmovny či Senátu. I to je nutno vnímat jako výsledek práce výboru za uplynulé období. V kontextu pandemie covid-19 to byl právě výbor ČSARIM, který inicioval a vypracoval řadu materiálů různého formátu (stanoviska, doporučení) pro potřeby klinické praxe a spolu s ČSIM jasně prokázal zásadní význam intenzivní péče jako činnosti, jako odbornosti a v neposlední řadě jako klíčovou součást našeho oboru, na kterém stojí fungování nemocnic v České republice. Z rozsáhlého portfolia vydaných „covid-19“ materiálů považuji v rámci výčtu aktivit výboru za důležité zmínit dva dokumenty – mezioborový eticko-právní dokument formulující principy poskytování péče v situacích nedostatku vzácných zdrojů – i přes bouřlivou odbornou polemiku k vybraným etickým pasážím jde o text, který je (na rozdíl od tezí jeho kritiků) zasazen ve všech aspektech do existujícího právního rámce a dává lékařům nejvyšší možnou právní jistotu při jeho implementaci. Ale nejenom to, dokument dokládá nepominutelnou pozici ČSARIM v agendě etiky intenzivní péče a díky jednoznačné podpoře textu ze strany řady odborných společností je právní obcí považován za referenční dokument předemné problematiky. Jako druhý chci zmínit Klinický doporučený postup pro léčbu hospitalizovaných covid-19

pacientů, který vznikl v gesci ČSARIM na oficiální platformě MZ pro národní doporučené postupy s pomocí mnoha členů výboru. Fakt, že ČSARIM celý projekt koordinovala reflektuje silnou pozici našeho oboru dostatečně. V etapě covid-19 nemohu nezmínit 17th World Congress of Anaesthesiologists, který proběhl v Praze v roce 2021, i když bohužel jen virtuálně. I na něm se významně podílela řada členů výboru a kongres byl hodnocen ze strany WFSA jako mimořádně úspěšný.

Inventura druhé poloviny volebního období výboru zahrnuje přehled jeho činnosti v oblastech, které považuji za nosné z pohledu směřování oboru, posilování role ČSARIM a z pohledu práce pro své členy. První oblastí jsou aktivity typu „rozvoj oboru“, zahrnující prosazování postupů podložených stávajícím stupněm odborného poznání do klinické praxe a vytváření dokumentů, které mají definovat rámec správné a bezpečné praxe, případně formulovat postoj ČSARIM k určité odborné problematice. Celá klinická medicína musí stále více dokládat průkazně efekt svých postupů, zde jsme udělali významný krok v oblasti metodiky a všechna nová či aktualizovaná doporučení by již měla vznikat ve spolupráci s profesionálními metodiky. Pro nový výbor jsou připraveny v různé míře rozpracované podklady pro aktualizaci doporučení pokrývající klíčová oborová témata jako je např. bezpečnost anesteziologické péče nebo předanestetické vyšetření. Ve fázi finálního redakčního zpracování je Manuál kritických stavů ČSARIM (český ekvivalent obdobných zahraničních materiálů), který by měl být distribuován všem členům ČSARIM v průběhu ledna 2023.

Další oblastí práce výboru byla jednání s plátcí péče, zde je naše úsilí dlouhodobě zaměřeno na aktualizaci úhrad – bohužel jde o složitý a časově náročný administrativní proces, vždy s nejistým výsledkem. Zde však platí jednoduchá teze - pokud se o změnu nevyhovujícího stavu ani nepokusíme, žádné změny nikdy nedosáhneme. Každý krok v této agendě musí jít přes MZ, ale i zde se posouváme v míře před pandemií covid-19 nevídané, jakkoliv stále extrémně pomalu. Výbor ČSARIM inicioval vznik Pracovní skupiny MZ pro tzv. restrukturalizaci intenzivní péče a v současnosti připravujeme ve spolupráci s ostatními odbornými společnostmi návrh Věstníku MZ, který by měl vymezit rozsah a obsah optimalizace perioperační péče, mj. s cílem systémové implementace konceptů ERAS a PBM. Vznikem věstníku podmiňuje VZP zahájení jednání o aktualizaci úhrad.

Na podnět ČSARIM a ve spolupráci s ÚZIS byl vytvořen Národní informační systém anesteziologické péče (NISAP), který po 2leté pauze způsobené vytížením ÚZIS v rámci pandemie covid-19 přinesl v listopadu 2022 konečně komplexní reporting o činnosti oboru za posledních 5 let. Od roku 2023 bychom měli dostávat tyto roční přehledy pravidelně. V budoucnu by NISAP měl obsahovat i údaje o kvalitě naší péče, nová legislativa umožňuje definovat nové parametry

(indikátory kvality) v rámci tzv. resortních referenčních statistik, které by měly být implementovány do informačních systémů nemocnic. Diskuse mezi členy výboru nad vhodnými indikátory probíhá v těchto týdnech. Výbor rovněž inicioval ve spolupráci s MZ a ÚZIS v loňském roce novelu příslušného zákona, která by měla umožnit získání informovaného souhlasu v on-line režimu jako základní podmínku plného využití telemedicíny i pro potřeby předanestetického vyšetření. Za zcela zásadní považuji roli výboru v agendě informovaného souhlasu – ministrem zdravotnictví byl na základě podnětu ČSARIM schválen projekt, který by měl zjednodušit informování pacientů, zefektivnit celý proces komunikace s pacienty, a který bude využívat existující platformu Národního zdravotnického informačního portálu.

Aktivity výboru v oblasti předatestačního vzdělávání jdou primárně přes Akreditační komisi (AK) našeho oboru. Zde nechce jak AK, tak ani výbor dělat „žádné prudké pohyby“, ale je shoda na jednom – do budoucna připravit v rovině základních parametrů kritéria tak, aby více reflektovala počet výkonů a edukační kapacitu pracoviště na jednoho školence, než jen prostý počet výkonů. To vede často k nemožnosti absolvovat aspoň část vzdělávacího programu na malých pracovištích. Do oblasti vzdělávání si dovoluji zařadit ještě možná pro některé z vás zajímavou informaci – výbor ČSARIM podepsal v letošním roce memorandum o spolupráci s anesteziologickou společností Madagaskaru. Informace o projektu „Global Anesthesia Outreach for Madagascar“ najdete [dále](#).

Přehled aktivit výboru zakončím informací o finanční situaci ČSARIM za období 2019-2022. Z finančního pohledu jsme na tom nejlépe za celou historii naší odborné společnosti, což nám mj. umožňuje velkorysou podporu mladých anesteziologů.

Znamená výše uvedené, že se nám vše podařilo nebo daří na 100 %? Jistě ne, řada projektů jde pomaleji, než by mohla, důvody jsou různé. Zde si dovoluji poznámku – výsledky práce výboru odpovídají vždy součtu míry nasazení jednotlivých členů výboru, jejich rozhodnutí pracovat pro potřeby oboru a celé odborné komunity, i proto je pečlivý výběr zástupců našeho oboru v rámci každých voleb do výboru důležitý.

Na tomto místě chci poděkovat všem členům končícího výboru za vykonanou práci – zaslouží si náš/váš respekt a úctu – díky jim jde náš obor dopředu. Děkuji.

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM, FESAIC
předseda výboru ČSARIM 2019-2022

Česká společnost anesteziologie,
resuscitace a intenzivní medicíny

XXIX.

kongres České společnosti
anesteziologie, resuscitace
a intenzivní medicíny

5.-7. ŘÍJNA 2023

CLARION CONGRESS HOTEL PRAGUE****

www.csarim.cz

XXIX. kongres ČSARIM je plánován v termínu 5.–7. 10. 2023 v Praze. Přestože byl kongres 2022 hodnocen jeho účastníky velmi dobře, na posledním jednání výboru 2. 11. 2022 proběhla dlouhá diskuze k pojetí našeho kongresu v roce 2023 se závěry: kongres by měl více využívat interaktivní formáty...zvýšit proporci cílených diskuzí ke klinickým otázkám denní praxe...je potřeba revidovat proporci frontálních přednášek. Názory členů ČSARIM a jejich představy jsou pro plánování programu kongresu a jeho struktury zcela zásadní, má-li kongres naplňovat očekávání členské základny.

Prosíme, zasílejte vaše podněty, představy, komentáře i konkrétní návrhy ke kongresu trvale na adresu výboru. Děkujeme.

Česká společnost anesteziologie,
resuscitace a intenzivní medicíny

Malé ohlédnutí za XXVIII. kongresem ČSARIM

Ještě jednou bychom vám rádi poděkovali za vytvoření skvělé atmosféry na brněnském kongresu. Celkový počet 1007 účastníků je důkazem vašeho zájmu o obor a dění kolem něj.

Akci si můžete připomenout ve fotogalerii na stránkách kongres.csarim.cz

Nebo díky portálu AKUTNĚ.CZ ve sbornících lékařské a NLZP sekce www.csarim.cz/akce/kongresy

Časopis Anesteziologie a intenzivní medicína v roce 2023

Od nového roku bude Anesteziologie a intenzivní medicína vycházet jen v elektronické podobě a obdržíte jej v rámci navýšení ročního členského poplatku o 300 Kč, jak jsme avizovali v minulosti (viz Sdělení redakční rady). Pokud jste členy ČSARIM a/nebo ČSIM, nemusíte pro zpřístupnění k časopisu dělat vůbec nic – první číslo Vám přijde do Vaší e-mailové schránky v podobě hypertextového obsahu někdy v druhé polovině března 2023 spolu s unikátním aktivačním kódem pro zpřístupnění plného článku na webové stránce časopisu www.aimjournal.cz.

SDĚLENÍ REDAKČNÍ RADY

Národní informační systém anesteziologické péče

Na odkazu [zde](#) najdete přehled činnosti oboru (anesteziologická péče a intenzivní péče), data jsou generována z tzv. Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) a nejsou zatím korigována ČSARIM. Prezentace obsahující údaje o anesteziologické péči jsou rozděleny na období 2015-2019 a 2020-2021. V současnosti probíhá oponentura výboru k nastavení finální struktury NISAP a jeho reportingu. Po ukončení oponentury bude nastavena výsledná podoba dat NISAP a od roku 2023 bychom měli dostávat roční přehledy pravidelně. Vaše připomínky a podněty k NISAP jsou vítány, zasílejte trvale na adresu výboru.

Indikátory kvality

V rámci tzv. rezortních referenčních statistik (RRS) je každý obor osloven k definování specifických parametrů a indikátorů, které umožní hodnocení činnosti oboru a kvalitu péče. Problematika indikátorů kvality je ve výboru i na kongresech diskutována v různé míře již řadu let, aktivita MZ a ÚZIS v této oblasti narůstá. Významnou informací je, že indikátory, které daný obor bude považovat za zásadní a nebude je současně možno získat z NRHZS bude možno nastavit povinně do informačních systémů nemocnic v rámci systémové implementace RRS. Vaše připomínky a podněty k předmětné problematice jsou důležité, zasílejte co nejdříve na adresu výboru.

Informace z Etické komise MZ

Etická komise MZ připravuje stanovisko k upozornění / nahlášení neetického nebo profesně nekompetentního chování lékaře jiným lékařem. Základní teze materiálu, který byl diskutován na posledním jednání EK najdete [zde](#). Jde o delikátní téma a názory různého spektra lékařů by měly být součástí této diskuze, než vznikne výsledný materiál.

Vaše komentáře k předmětné problematice zasílejte prosím na adresu cernyvla1960@icloud.com

XIV. Konference AKUTNĚ.CZ

Návštěvníky již XIV. ročníku Konference AKUTNĚ.CZ neodradilo ani sychravé počasí a vyrazili, lační vědomostí, do kampusu Masarykovy univerzity. Přinášíme Vám sborníky přednášek lékařské a NLZP sekce z Konference AKUTNĚ.CZ

SBORNÍKY PŘEDNÁŠEK

ANESTEZIOLOGICKÁ PROBLEMATIKA U ONKOLOGICKÝCH PACIENTŮ

Česká společnost anesteziologie,
resuscitace a intenzivní medicíny

Odpolední sympozium, organizované ve spolupráci s Českou onkologickou společností je plánováno v 2Q 2023 v Praze. Program by měl přinést pohled na onkologickou problematiku ve vztahu k našemu oboru ve všech jeho aspektech a ukázat současný vývoj a směřování onkologie. Bližší informace v průběhu února.

SYMPOZIUM

Různé

- Klinika anesteziologie, perioperační a intenzivní medicíny Masarykovy nemocnice získala 8. 11. 2022 jako první v ČR ATAIC akreditaci (ATAIC = The Accreditation of Training in Anaesthesiology and Intensive Care Committee is a Joint Committee from the European Society of Anaesthesiology and the European Board of Anaesthesiology).
- Projekt humanitární pomoci „Global Anesthesia Outreach for Madagascar“ ve formátu 4 týdenních misí v nemocnici v Toliara na Madagaskaru bude pro zájemce z řad členů ČSARIM otevřen na přelomu roku 2023/2024. Projekt koordinuje Klinika anesteziologie, perioperační a intenzivní medicíny Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem ve spolupráci s LF Ostravské univerzity a nadací M.E.R.C.I. Dotazy k projektu zasílejte na adresu vladimir.cerny@kzcr.eu.

- V nakladatelství Grada je připraven k distribuci český překlad 11. vydání Larsenovy učebnice anesteziologie (k nahlédnutí [zde](#)). Editory překladu jsou (abecedně) David Astapenko, Vladimír Černý a Dagmar Seidlová.

ZPRAVODAJ 2022 / 4

Česká společnost anesteziologie,
resuscitace a intenzivní medicíny

České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny

Vážení členové ČSARIM, všechny vaše připomínky, podněty a návrhy k činnosti výboru zasílejte prosím trvale na adresu výboru (vybor@csarim.cz) nebo jeho jednotlivých členů. Bez vaší zpětné vazby a podnětů nemůže nikdy výbor naplno sloužit ve prospěch oboru a naší odborné komunity.

Děkujeme.

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM, FESAIC
předseda výboru 2019-2022